

การท่องเที่ยวแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ

โดย...ผศ.ชูสิทธิ์ ชูชาติ

โทร. (089) 7006150

e-mail : choobook@yahoo.com

- แนวคิด
(Concept /
Thought)

- ทฤษฎี
(Theory)

พระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

หลักการทรงงาน 23 ข้อ

1. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
2. ระเบิดจากข้างใน
3. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก
4. ทรงทำตามลำดับขั้น
5. ภูมิสังคม
6. องค์รวม
7. ไม่ติดตำรา
8. ประหยัดเรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด

หลักการทรงงาน 23 ข้อ (ต่อ)

9. ทำให้ง่าย

10. การมีส่วนร่วม

11. ประโยชน์ส่วนรวม

12. บริการรวมที่จุดเดียว

13. ทรงใช้ธรรมชาตช่วยธรรมชาติ

14. ใช้ธรรมปราบอธรรม

15. ปลุกป่าในใจคน

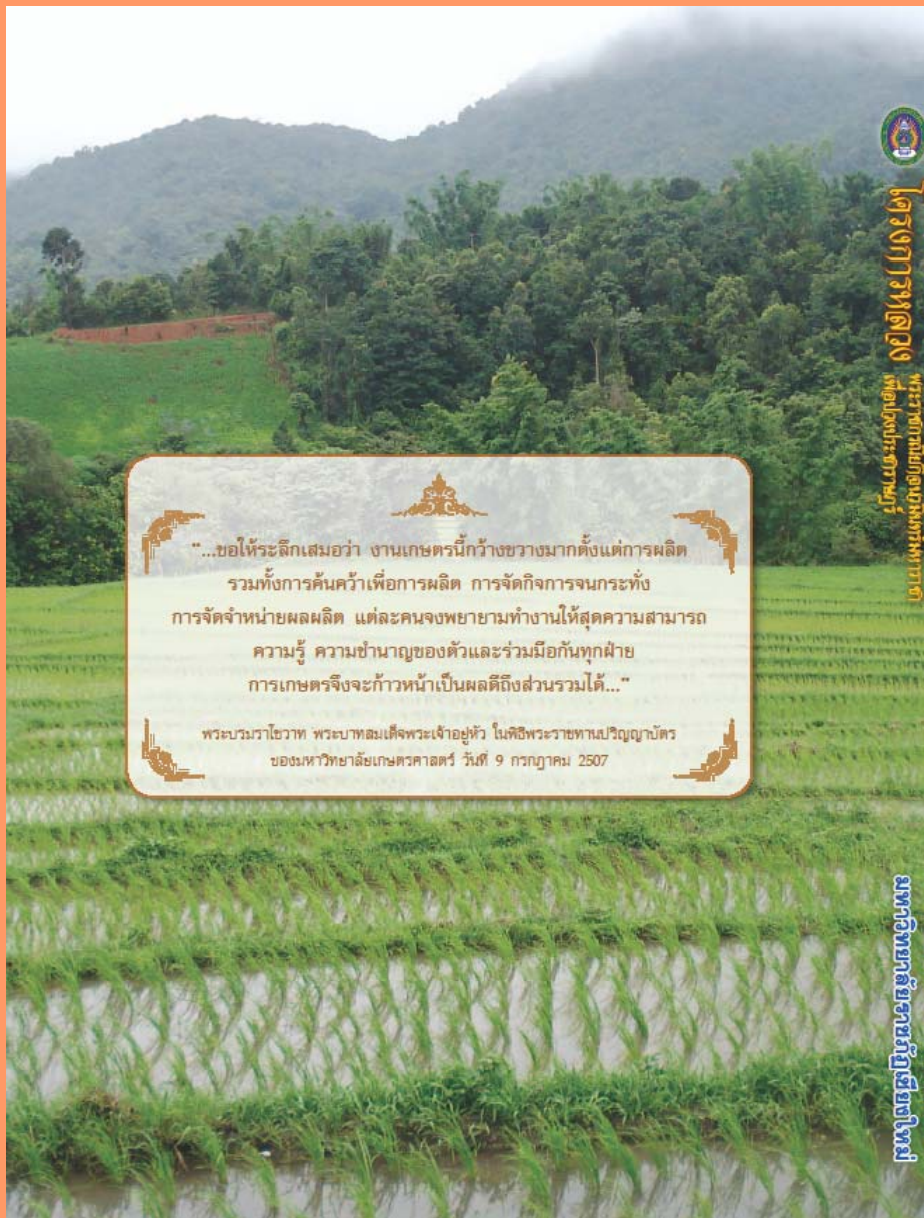
16. ขาดทุนคือกำไร

หลักการทรงงาน 23 ข้อ (ต่อ)

- 17. การพึ่งตนเอง**
- 18. พออยู่พอกิน**
- 19. เศรษฐกิจพอเพียง**
- 20. ความซื่อสัตย์ สุจริต และกตัญญู**
- 21. ทำงานอย่างมีความสุข**
- 22. ความเพียร**
- 23. รู้ รัก สามัคคี**

**"...ขอให้ระลึกเสมอว่า งานเกษตรนี้
กว้างขวางมากตั้งแต่การผลิต รวมทั้งการ
ค้นคว้าเพื่อการผลิต การจัดการ
จนกระทั่งการจัดจำหน่ายผลผลิต แต่ละคน
จงพยายามทำงานให้สุดความสามารถ
ความรู้ ความชำนาญของตัวและร่วมมือกัน
ทุกฝ่าย การเกษตรจึงจะก้าวหน้าเป็นผลดี
ถึงส่วนรวมได้..."**

**พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 9 กรกฎาคม 2507**

โครงการหลวง
เพื่อปลูกพืชเมืองหนาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

โครงการหลวง พระราชกรณียกิจคุณนิพนธ์มหาราชา เพื่อปลูกพืชเมืองหนาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การจัดการเกี่ยวกับเรื่อง 3 M

M1 + M2 + M3 = ผลสำเร็จ

M 1 = Money

M 2 = Man

M 3 = Management

(กระแสพระราชปรารภเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2513)

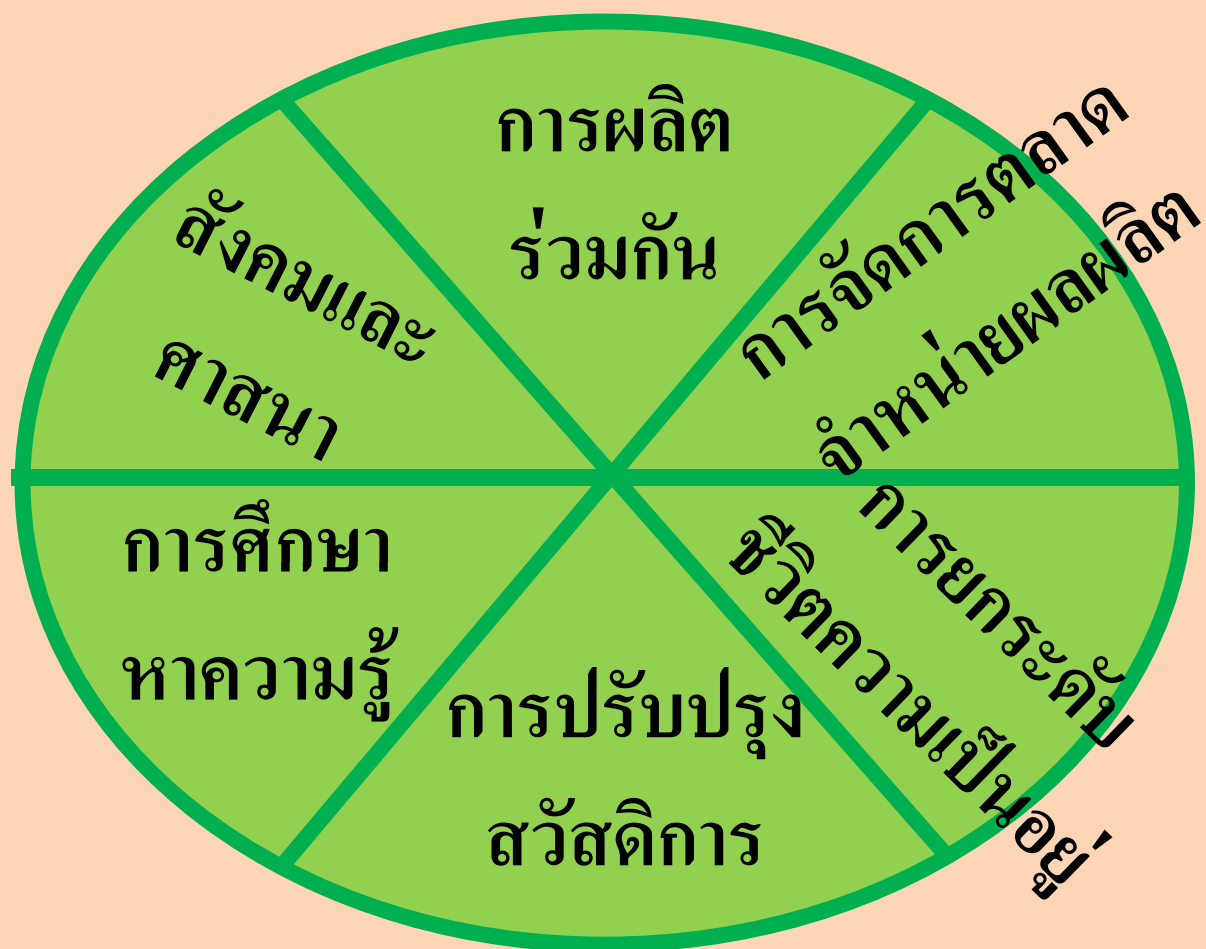
ทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 1 การผลิตเพื่อพออยู่พอกินและพึ่งตนเอง

- ที่ดินควรมีอย่างน้อย 15 ไร่
(หรือน้อยกว่านี้ เช่น 5 ไร่ก็ได้)
- จัดการขุดสระเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรตลอดปี
(สระน้ำใช้เลี้ยงปลาได้)
- ทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ พืชสวน
ผักสวนครัว สมุนไพร ไม้ยืนต้น
- เลี้ยงสัตว์ กิน – ขาย – และมูลสัตว์
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์

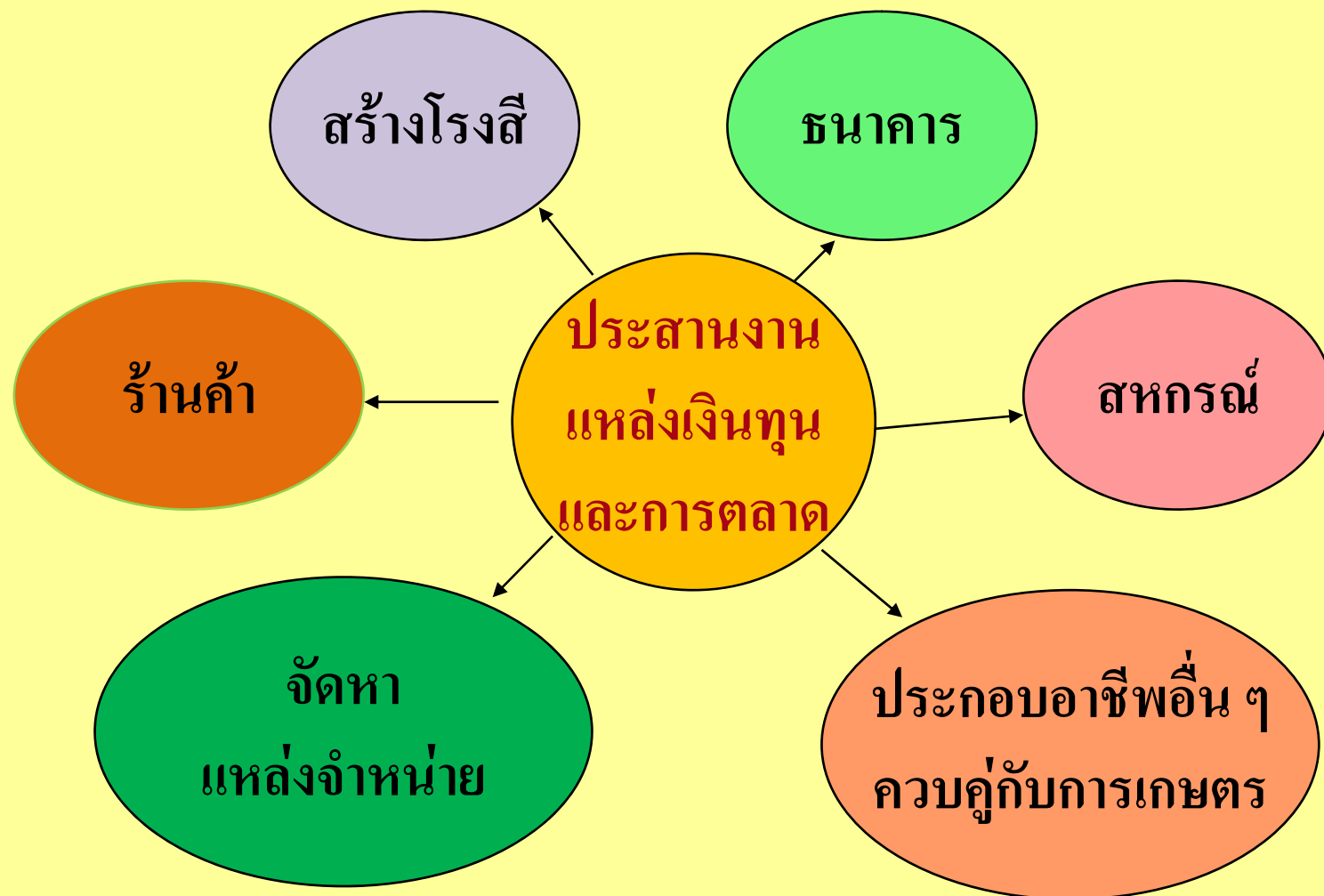
ขั้นที่ 2 การรวมพลัง (พระราชโองาา)

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2538

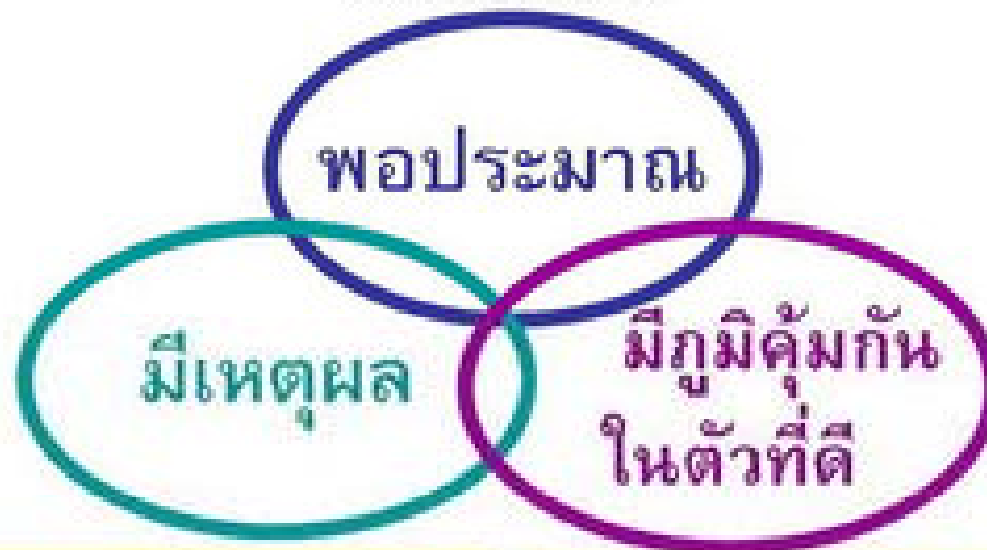
รูปแสดงการรวมพลังตามแนวพระราชดำริ

ขั้นที่ 3 ประสานงานแหล่งเงินทุน (พระราชโองาาท์ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2538)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

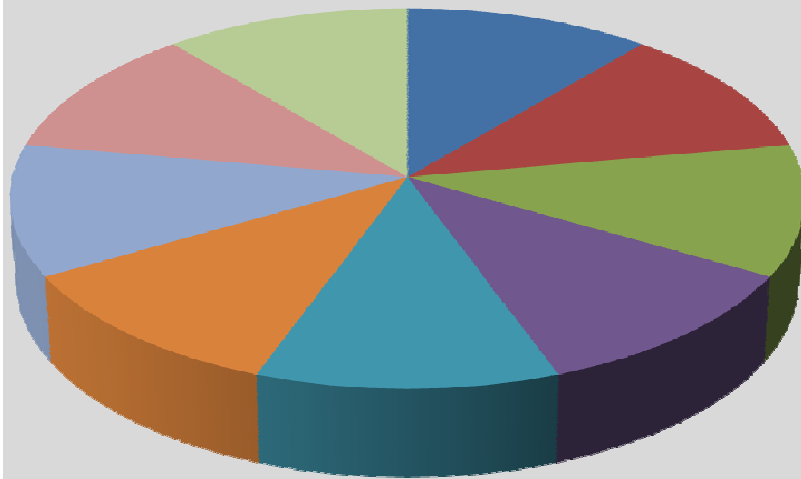
สมดุล/พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

การท่องเที่ยวคืออะไร

การท่องเที่ยว คือ
การเดินทางออกจาก
บ้านพักเป็นการ
ชั่วคราว ระยะเวลาสั้น
เพื่อไปเยี่ยมญาติมิตร
การพักผ่อน
การประชุมสัมมนา
การเล่นกีฬา หรือ
วัตถุประสงค์อื่น ๆ แต่
ไม่ใช่ย้ายถิ่นฐาน หรือ
การประกอบอาชีพ

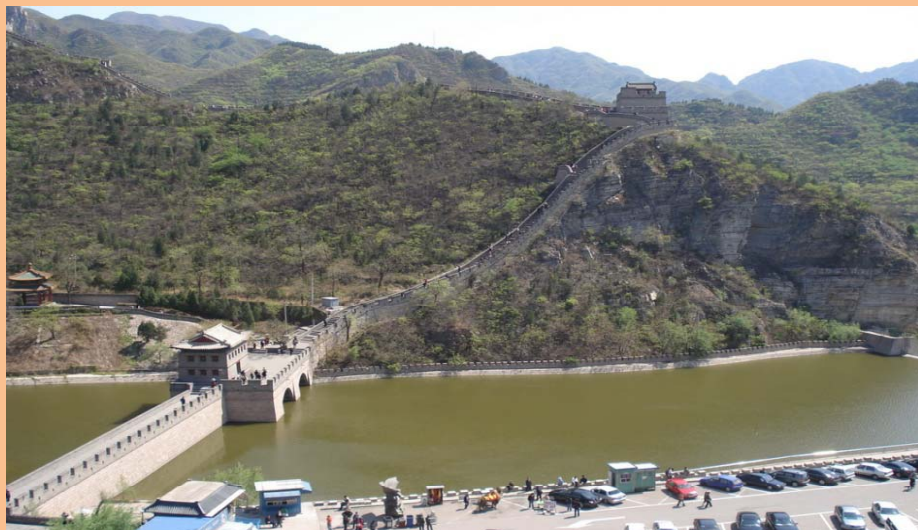

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

- ทรัพยากรการท่องเที่ยว
- การนำเที่ยว
- การอาหารและเครื่องดื่ม
- การจัดบริการที่พัก
- การขนส่ง
- การบันเทิง
- การจัดขายของที่ระลึก
- การตลาด
- การบริการด้านความปลอดภัยและอำนวยความสะดวก

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

คือ สินค้าด้านการท่องเที่ยวซึ่งต้องเสนอขาย
พร้อมการบริการที่ดีให้แก่ลูกค้า
(นักท่องเที่ยว)

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (ต่อ)

- แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ
สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมีความสวยงามแปลก
ตาน่าศึกษา เช่น ระบบนิเวศป่า น้ำตก ถ้ำ ทะเล
หาดทราย เกาะ ฯลฯ

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (ต่อ)

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ทรัพยากรการท่องเที่ยวชนิดนี้มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นทั้งในอดีต และปัจจุบัน มีคุณค่าแก่การศึกษา น่าสนใจ เช่น สถานที่และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี พิธีกรรม การจัดกิจกรรมต่าง ๆ

แนวคิดสำหรับการท่องเที่ยว

**1. การท่องเที่ยวใน
ชุมชนชาวบ้านไม่
เกิดขึ้นตลอดปีมี
เฉพาะเทศกาล**

**2. การท่องเที่ยว
เพราะบาง
ยี่ห้อได้ง่าย**

แนวคิดสำหรับการท่องเที่ยว (ต่อ)

3. การท่องเที่ยวไม่ใช่ ปัจจัยพื้นฐาน

4. สินค้าการท่องเที่ยว คือ ธรรมชาติที่ สวยงาม

แนวคิดสำหรับการท่องเที่ยว (ต่อ)

**5. ชาวบ้านควรจัดทำธุรกิจการ
ท่องเที่ยวขนาดเล็กบนพื้นฐาน
บนของวัฒนธรรมและศิลปะ
ท้องถิ่น**

**6. ชาวบ้านหรือคนในชุมชนควร
ทำการเกษตรแบบผสมผสาน
หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ใช้
ปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงควบคู่กับการจัดการ
ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน**

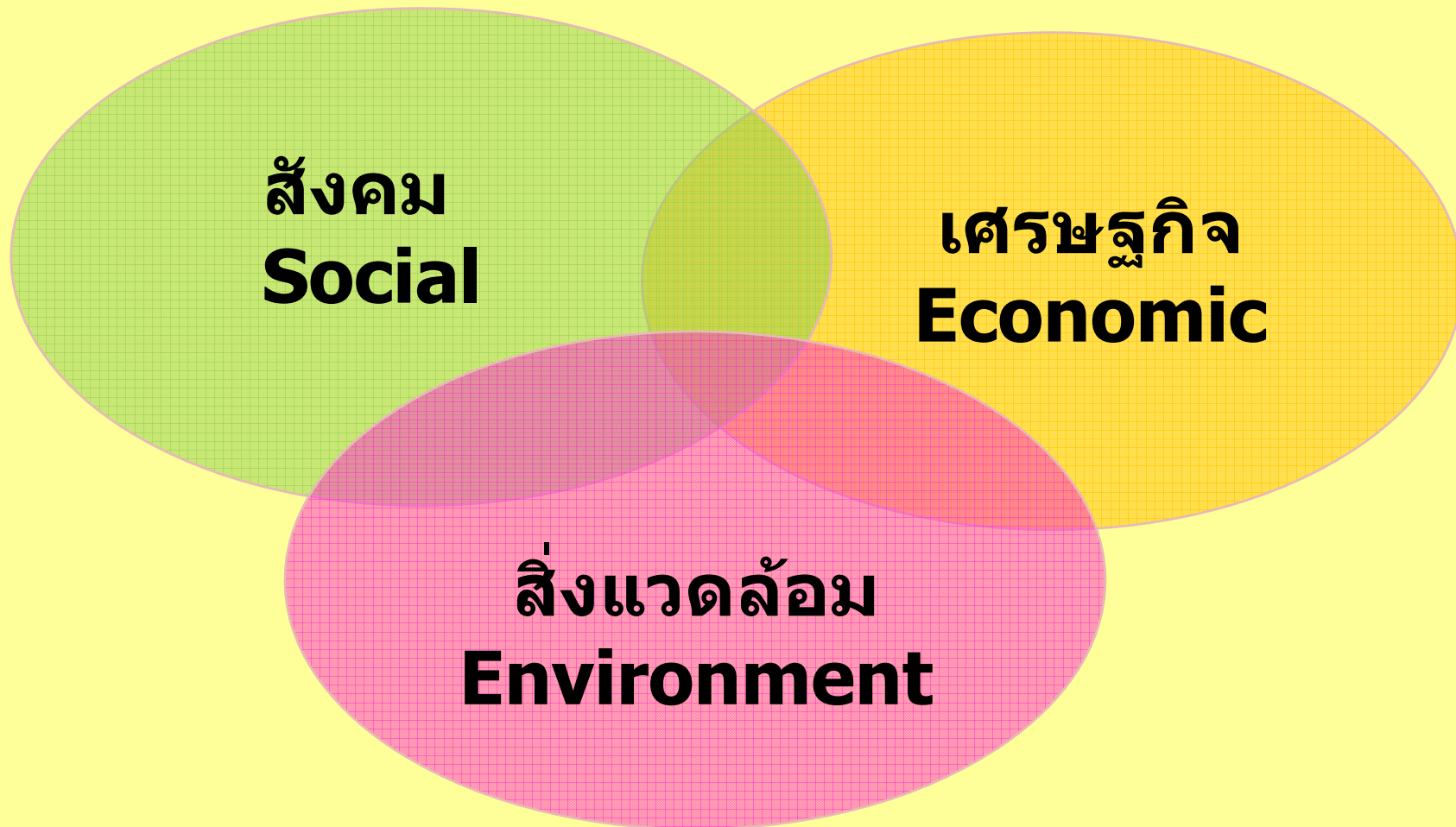
แนวคิดสำหรับการท่องเที่ยว (ต่อ)

7. นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสบรรยากาศในชนบทที่มีธรรมชาติบริสุทธิ์

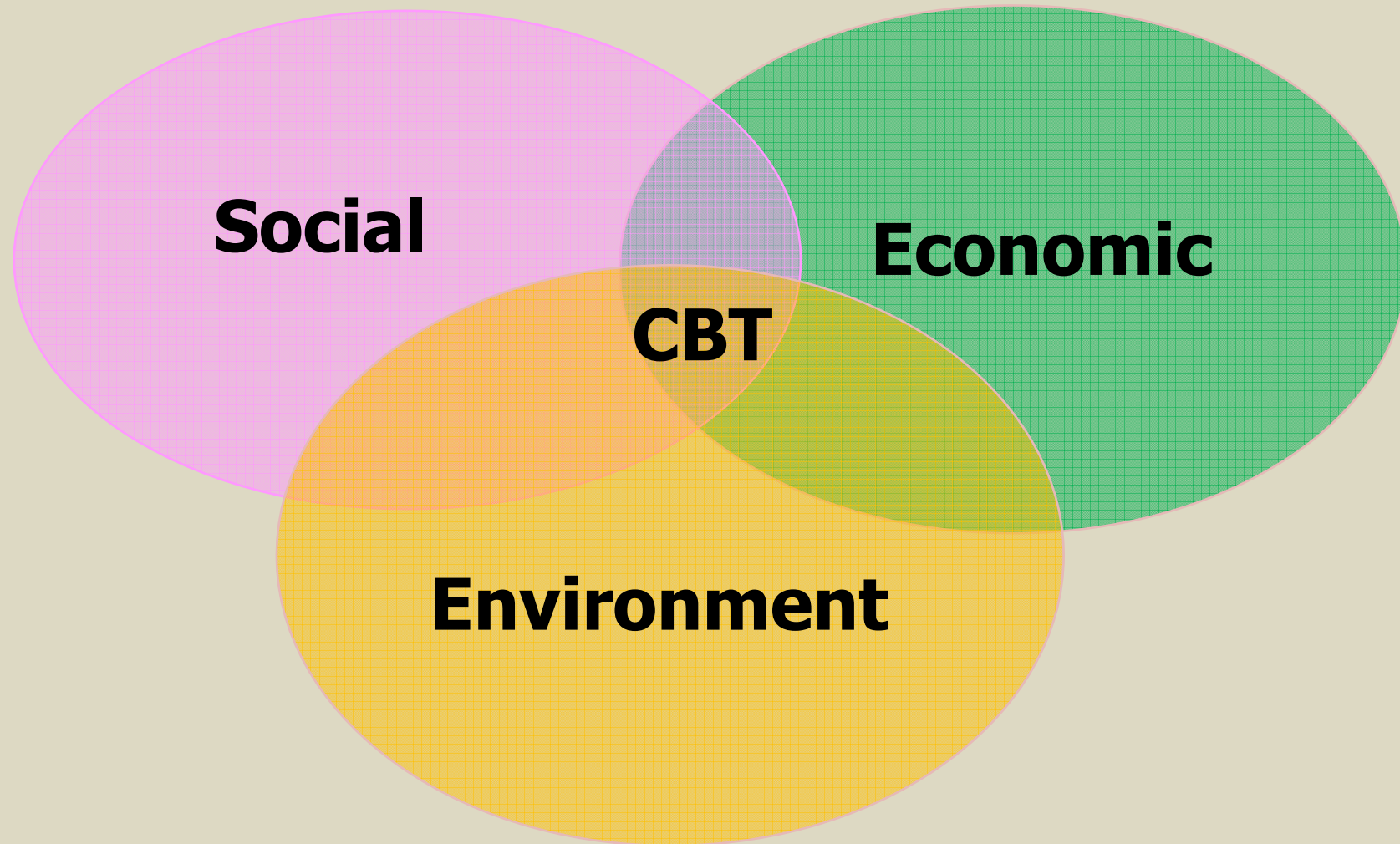

8. มหาวิทยาลัย และหน่วยงานของรัฐบาล ยินดีช่วยเหลือชาวบ้าน

การพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน Sustainable Tourism

องค์การการค้าโลก (WTO) ได้กำหนดหลักการ จัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ 7 ประการ

- 1. การจัดการท่องเที่ยวต้องอยู่ภายใต้ขีดความสามารถการรองรับได้ (Carrying Capacity) ทางด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา สิ่งแวดล้อม และสังคม**
- 2. ต้องตระหนักถึงความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมและกระจายประโยชน์สู่ท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม (Local Needs/Participation Benefit)**
- 3. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต้องให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้มาเยือน (Quality Experience)**

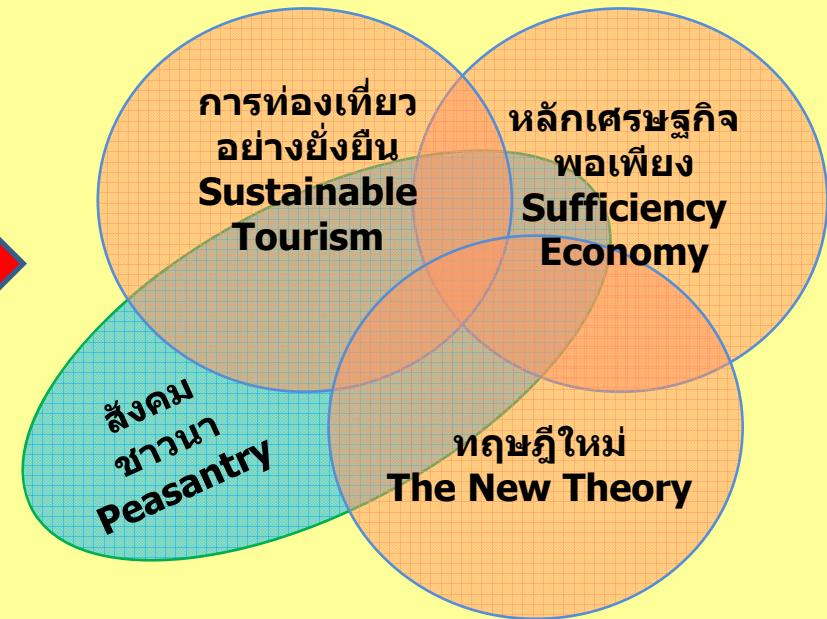
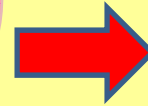
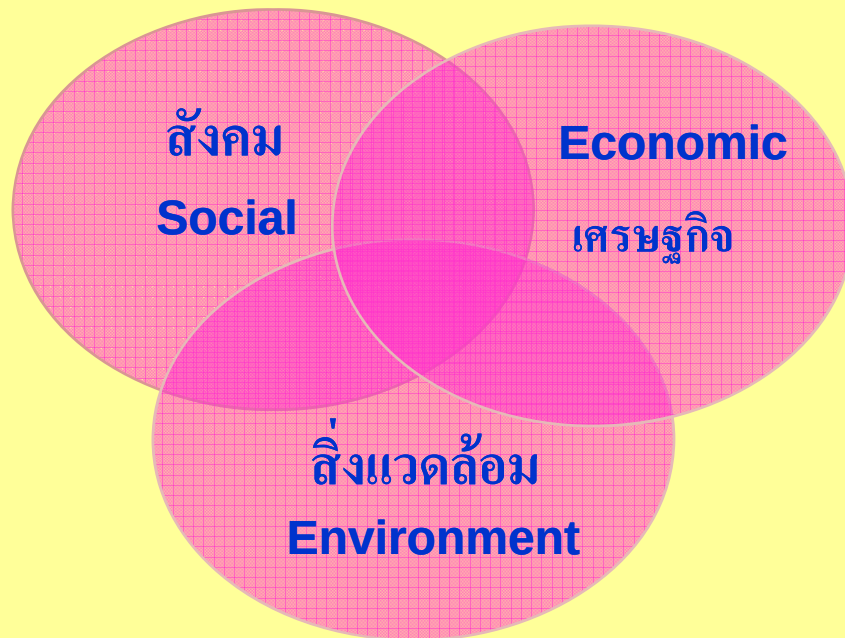
**องค์การการค้าโลก (WTO) ได้กำหนดหลักการ
จัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ 7 ประการ (ต่อ)**

- 4. ให้ผู้มาเยือน หรือนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวและผู้คนท้องถิ่น (Learning and
Understanding)**
- 5. เน้นการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่สะท้อน หรือ
กลมกลืนกับธรรมชาติ หรือสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และ
พยายามใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น (Nature and Local
Architecture)**
- 6. ผสมผสานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสู่แผนการพัฒนาระดับ
ท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับประเทศ (Integrated
Development)**

**องค์การการค้าโลก (WTO) ได้กำหนดหลักการ
จัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ 7 ประการ (ต่อ)**

**7. พัฒนฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม
ตรวจสอบและตัดสินใจ (Data-Base)**

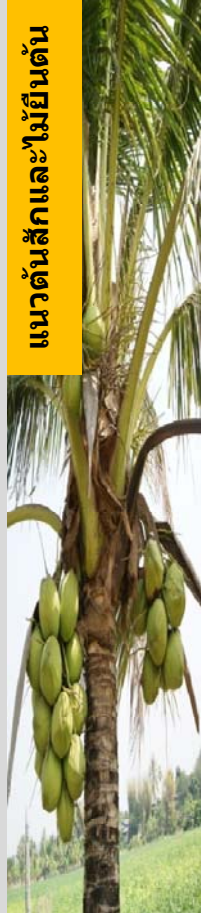

หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนวต้นไผ่และกล้วย

แนวต้นสักและไม้ยืนต้น

นาข้าว

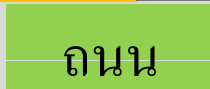
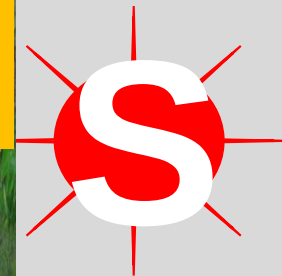
สระน้ำเลี้ยงปลา

ถนน

พืชล้มลุก ปลูกชนิดต่างๆ

ถนน

เลี้ยงสัตว์

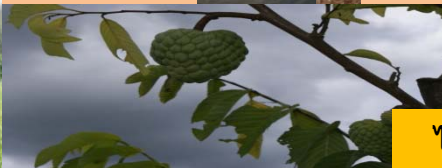
ปฎิหมัก
โรงเพาะเห็ด

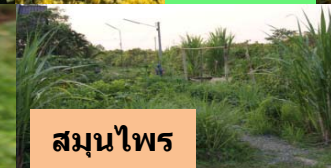
ที่พัก
Ecologde

ไม้ดอก

ไม้ผล

สมุนไพร

การท่องเที่ยวในมิติเศรษฐกิจพอเพียง
Tourism and Sufficiency Economy

การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนอาจทำควบคู่ กับการเกษตร หรืออาชีพเดิม

- **ธุรกิจการนำเที่ยวในชุมชน**
- **ธุรกิจที่พัก**
- **ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ**
- **ธุรกิจการขายของที่ระลึก**
- **ธุรกิจการขนส่ง**
- **ธุรกิจสปาขนาดเล็กและการนวดสมุนไพร**
- **ธุรกิจการสอนอาหารไทยหรืออาหารพื้นเมือง**
- **ธุรกิจบริการอื่น ๆ**

ธุรกิจนำเที่ยวในชุมชน

ธุรกิจนำเที่ยวในชุมชน (ต่อ)

ธุรกิจนำเที่ยวในชุมชน (ต่อ)

ธุรกิจนำเที่ยวในชุมชน (ต่อ)

ธุรกิจที่พึกในชุมชน

รูปแบบธุรกิจที่พึกในชุมชนมีหลายแบบ คือ

- โฮมสเตย์ (Home stay) ที่พึกแบบนี้พึกรวมกับเจ้าของบ้าน ประหยัดการลงทุน แต่ขาดความเป็นส่วนตัวทั้งเจ้าของบ้าน และนักท่องเที่ยว

ธุรกิจที่พึกในชุมชน (ต่อ)

- การกางเต็นท์ การจัดลานกางเต็นท์บริการนักท่องเที่ยวก็เป็นกิจกรรมเรื่องที่พักบางฤดูกาล ลานกางเต็นท์ควรเลือกบริเวณที่มีธรรมชาติสวยงาม น่าประทับใจ ปลอดภัย อากาศ บริสุทธิ์ ผู้จัดการลานกางเต็นท์ ต้องจัดบริการเรื่องไฟฟ้า ห้องน้ำ อาหาร เครื่องดื่ม ระบบการเก็บขยะ แยกขยะ การรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้มาพัก

ธุรกิจที่พักในชุมชน (ต่อ)

- อีโคลอจ (Ecolodge) คือ ที่พักขนาดเล็กที่กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม อาจสร้างเป็นหลังเล็ก ๆ ใช้วัสดุในท้องถิ่น ตกแต่งตามสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดให้มี 1 ห้องพัก 1 ห้องน้ำ ระเบียงตากอากาศ ตกแต่งบริเวณสถานที่ให้สวยงามกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามอีโคลอจ 1 หลัง อาจจัดที่พักมากกว่า 1 ห้องก็ได้

ธุรกิจที่พึกในชุมชน (ต่อ)

- การทำรีสอร์ท (Resort) ในชุมชนควรจัดทำรีสอร์ท (ขนาดเล็ก) ควบคู่กับการเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเกษตรทฤษฎีใหม่ กิจกรรมดังกล่าวแล้วทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวและจากผลผลิตการเกษตรซึ่งขายส่งตลาด และจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวผู้มาพึกในลักษณะอาหาร เครื่องดื่ม ยาสมุนไพร ของที่ระลึก ฯลฯ

ธุรกิจที่พึกในชุมชน (ต่อ)

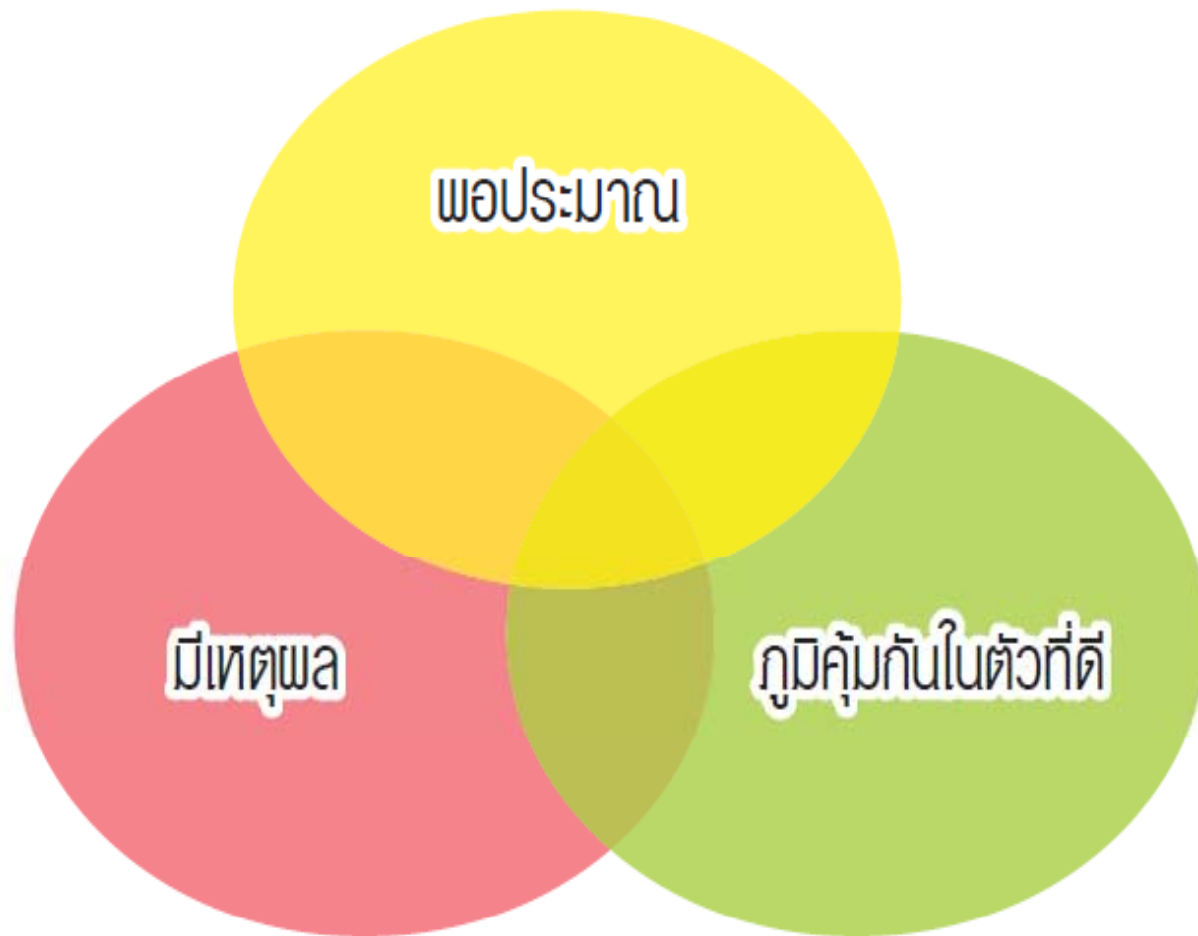
การสร้างเครือข่ายการตลาด

ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

บริหารด้วยหลัก 3 ห่วง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

สมดุล/พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ร้านอาหารชุมชน

ร้านค้าในชุมชน/นอกชุมชน

บริโภคเอง

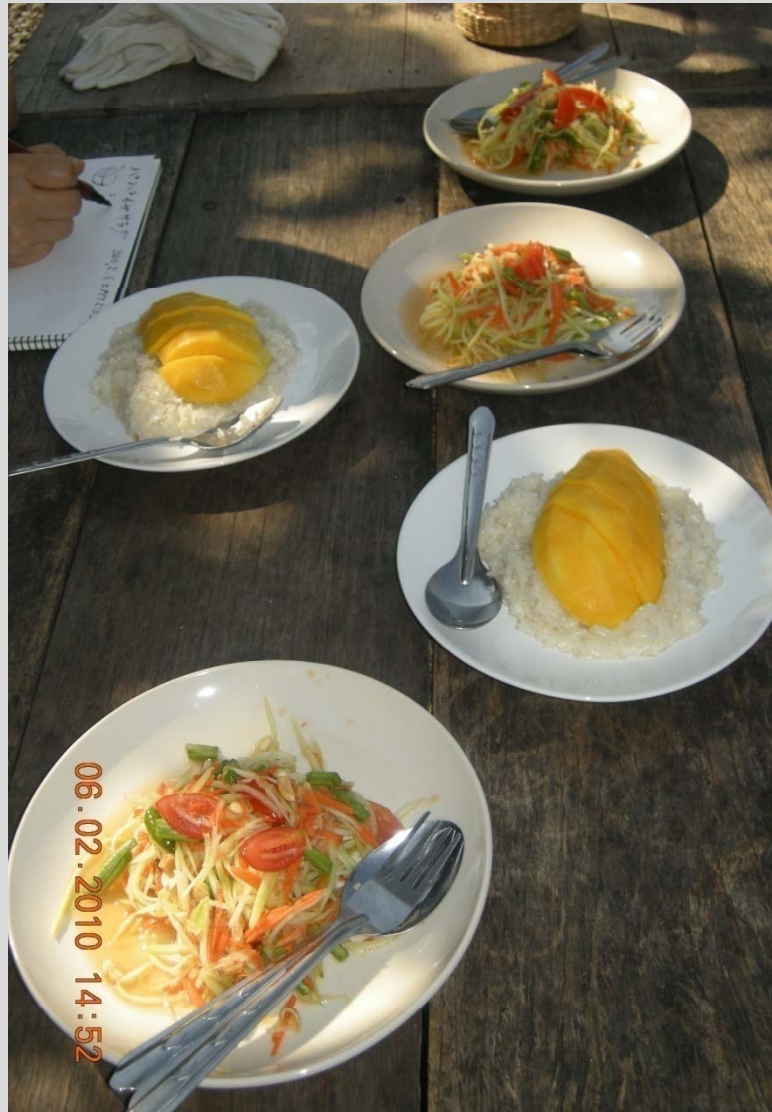

อาหารสด/คุณภาพดี

แปรรูปขายนักท่องเที่ยว

การจัดทำอาหารและเครื่องดื่มให้แก่นักท่องเที่ยว

การจัดทำอาหารและเครื่องดื่มให้นักท่องเที่ยว

อย่าลืมนะจ๊ะ

อาหารอร่อย

บริการดี

มีบรรยากาศ

ส.อาด ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

ธุรกิจของที่ระลึก

ธุรกิจของที่ระลึก (ต่อ)

ธุรกิจของที่ระลึก (ต่อ)

ธุรกิจการขนส่ง

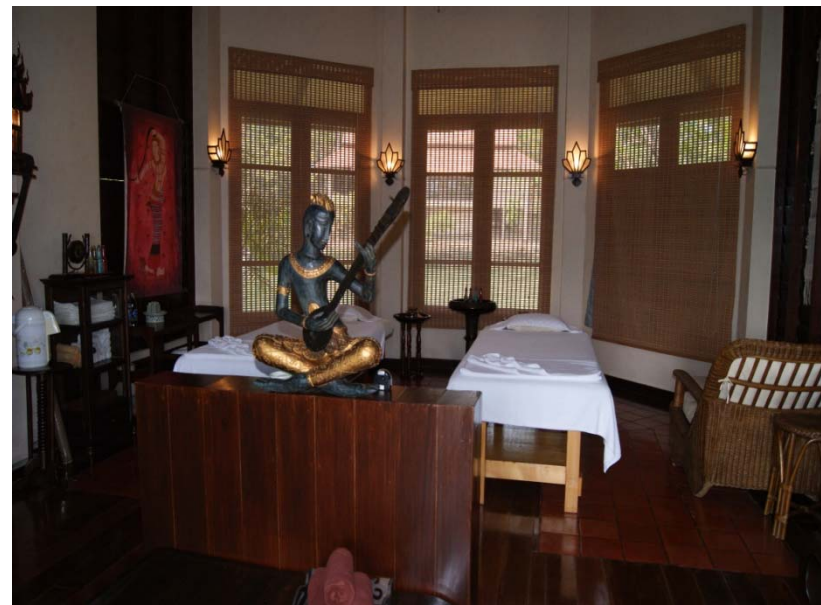
ธุรกิจการขนส่ง (ต่อ)

ธุรกิจการขนส่ง (ต่อ)

ธุรกิจสปาไทย

ธุรกิจสปาไทย (ต่อ)

ธุรกิจสอนอาหารไทย

การสอนอาหารไทย
ให้นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศเป็น
ธุรกิจการท่องเที่ยว
อย่างหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยม
ในปัจจุบันนี้
นักท่องเที่ยว
ชาวต่างชาติซื้อบริการ
ในการเรียนอาหารไทย
ระยะเวลา 1-2 วัน หรือ
ถ้าสนใจเป็นพิเศษก็อาจ
ใช้เวลามากกว่านี้

ธุรกิจสอนอาหารไทย (ต่อ)

ธุรกิจสอนอาหารไทย (ต่อ)

ธุรกิจสอนอาหารไทย (ต่อ)

กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมอื่น ๆ

ธุรกิจฟาร์มงู ได้รับความนิยมอย่างมากจากนักท่องเที่ยวทั้งยุโรป และเอเชีย การเลี้ยงงูเพื่อแสดงให้นักท่องเที่ยวชมเป็นธุรกิจที่ไม่ต้องลงทุนมากนักแต่ต้องอาศัยความสามารถและประสบการณ์ บางสถานที่บริหารงานแบบครอบครัวคือ พ่อ ลูก ๆ แสดงแม่ขยายบัตรผ่านประตูและประชาสัมพันธ์

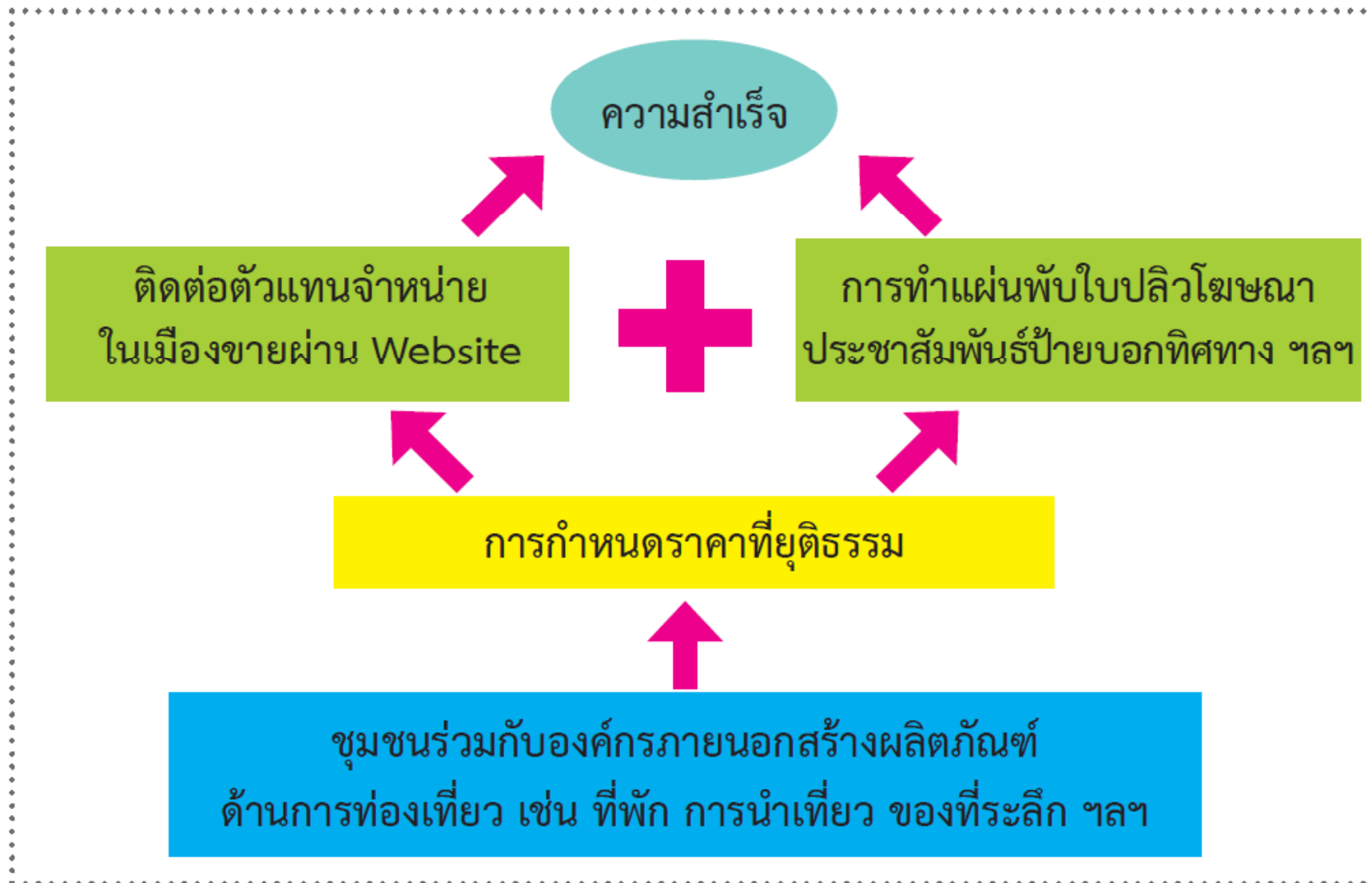
งู ซึ่งนำมาแสดงล้วนเป็นงูพิษ เช่น จงอาง งูเห่า ฯลฯ ดังนั้นจึงเป็นงานที่เสี่ยงอันตรายอย่างหนึ่ง

กิจกรรมอื่น ๆ

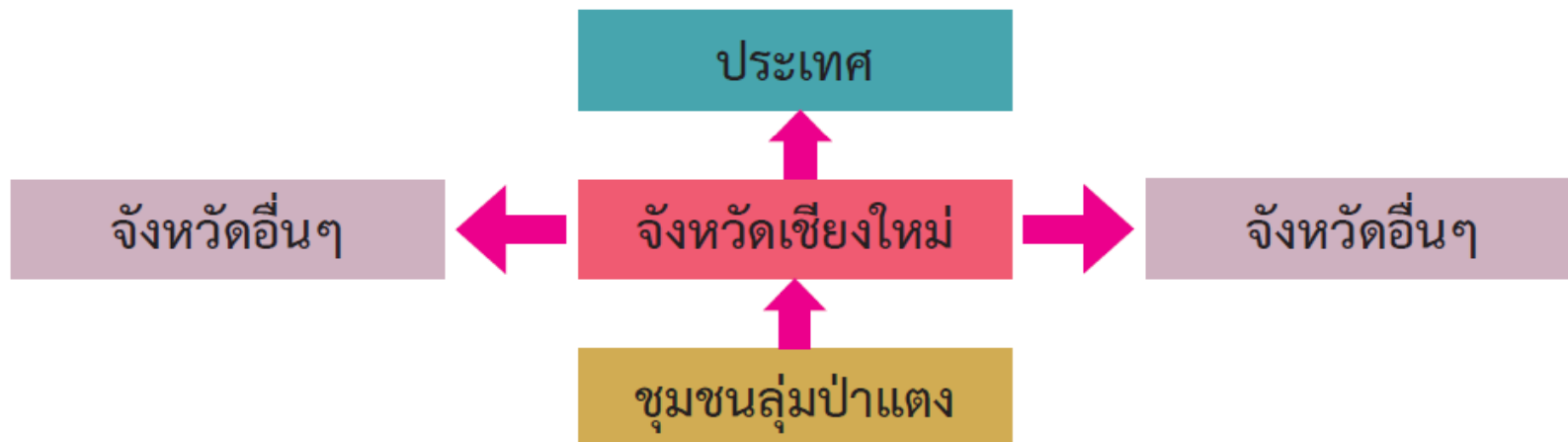
หลักการตลาดของชุมชน

หลักการตลาดของชุมชน (ต่อ)

ตัวอย่างสร้างเครือข่ายในแนวนอน

ตัวอย่างสร้างเครือข่ายในแนวตั้ง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

สมดุล/พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

“ซื้อกินไม่หมด ดอดกินไม่นาน”

จะทำกินเพื่ออายุเรา ไม่คิดถึงลูกหลานและประเทศชาติบ้างหรือ

สวัสดี

